

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

21.05.2025

Vår ref:

2022/7056

Deres dato:

Deres ref:

NESBYEN KOMMUNE TEKNISKE ENHETER
Alfarvegen 117
3540 NESBYEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren 2024 - Nesbyen kommune

Nesbyen kommune har alvorlig avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2024. Dette skyldes gjentakende brudd på fosforrensekravet og sekundærrensekravet ved Nesbyen avløpsrenseanlegg.

Kommunen har også avvik fra tillatelsens prøvetakingskrav, da det ikke er tatt tilstrekkelig antall prøver i rapporteringsåret.

Så lenge Nesbyen avløpsrenseanlegg i Nesbyen kommune ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Vi tar egenkontrollrapporten og årsrapporten for 2024 til etterretning.

Kommunen skal betale et gebyr på 5 200 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Nesbyen avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Kommunen satte i drift nytt avløpsrenseanlegg på Grønna våren 2024 etter at det gamle renseanlegget ble oversvømt under ekstremværet «Hans». De innrapporterte tallene i Altinn gjelder derfor kun for perioden april–desember 2024.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Avløpsnettets til Nesbyen avløpsrenseanlegg

Nesbyen kommune har for 2024 rapportert at avløpsnettets til Nesbyen avløpsrenseanlegg har 11 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp i fellessystem. Dere oppgir at 18 715 m³ urensset avløpsvann og 178,48 kg fosfor har gått i overløp på avløpsnettets.

Kommunen rapporterer om at det er 2 495 innbyggere og 1 772 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettets i 2024. Ifølge kommunen har det ikke vært tilknytninger av betydning i rapporteringsåret, men det har blitt tilknyttet noen flere boliger i sentrum. Av fritidsboliger er det tilkoblet ca. 50 stk.

Statsforvalteren registrerer at kommunen har oppgitt samme antall tilknyttede innbyggere og fritidsboliger som for 2023 på tross av at det i skjemaet for årsrapportering oppgis at det har forekommet flere nye tilknytninger i 2024 jf. avsnittet over. Statsforvalteren forutsetter at kommunen kvalitetssikrer sin rapportering bedre til neste år, slik at det ikke forekommer uoverensstemmelser mellom tallene i Altinn og i skjemaet for årsrapportering. Dersom forskjellen kun skyldes endringer i folketall, ber vi om at dette kommenteres særskilt til neste år.

Nesbyen kommunen opplyser om at det i 2023/2024 er etablert to nye ledningsstrekke for avløp. Dette er nye overføringsledninger til det nye renseanlegget, og inkluderer ca. 3 000 meter med ledninger, 3 pumpestasjoner, samt avkloakking av deler av området sør for sentrum som kalles Nesmoen/Moan.

Nesbyen avløpsrenseanlegg

Det er for 2024 rapportert at Nesbyen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 120 462 m³ avløpsvann og at 18 715 m³ har gått i overløp ved renseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 13,45 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Dere oppgir at den dimensjonerende kapasiteten for organisk stoff på det nye renseanlegget er 20 000 pe (BOF₅). Videre har dere beregnet at maksukebelastningen i 2024 var 4 429 pe (BOF₅). Dette samsvarer med vår utregning av maksukebelastningen basert på enkeltprøve for største tilførsel av BOF₅ til avløpsrenseanlegget, datert 22.12.2024.

Nesbyen kommune opplyser om at dere har hatt problemer med rensingen under innkjøring av det nye avløpsrenseanlegget. Renseanlegget har en gjennomsnittlig renseeffekt for fosfor på 65,82 % i 2024. Dette er langt under kravet i tillatelsen på 95 %. Videre klarer anlegget heller ikke sekundærrensekravet. Dette skyldes at det er to prøver for BOF₅ som overskrider rensekravene i tillatelsen med 100 %, dvs. at utslippskonsentrasjonen er over 50 mg O₂/l og at renseeffekten er lavere enn 70 %. For KOF_{CR} er det tre prøver med 100 %-overskridelser (dvs. utslippskonsentrasjon over 250 mg O₂/l og renseeffekt lavere enn 75 %). Slike 100 %-overskridelser er å regne som umiddelbart avvik fra sekundærrensekravet. Ettersom kommunen også hadde brudd på fosforrensekravet og sekundærrensekravet i 2023, regnes dette som alvorlige avvik.

Vi minner om at kommunen plikter å varsle Statsforvalteren dersom utslippet er overskredet med 100 % av det rensekravene sier, jf. forurensningsforskriften §14-4.

Kommunen opplyser om at innkjøringsproblemene ved Nesbyen avløpsrenseanlegg har avtatt utover høsten 2024 og at rensingen ved anlegget har blitt bedre som følge av dette.

Vi registrerer at det kun er tatt 11 prøver for fosfor, BOF₅, KOF_{CR} og nitrogen ved Nesbyen avløpsrenseanlegg. Dette er et avvik da tillatelsen krever at det skal tas 36 døgnblandprøver for BOF₅ og KOF_{CR}, mens det skal tas 36 døgnblandprøver eller 24 døgnblandprøver for fosfor og nitrogen. I skjemaet for årsrapportering oppgir kommunen at fra januar og til og med mars har dere

ikke målinger og prøveresultater å vise til, som følge av provisorisk renseløsning. Statsforvalteren har forståelse for at det ikke er blitt tatt prøver i denne perioden, da det nye rensenanlegget først startet opp i april. Vi mener likevel at antallet manglende prøver er såpass omfattende, at det ikke kun kan skyldes manglende prøvetaking i disse tre månedene.

Tilbakemelding på resipientovervåking

Nesbyen kommune har krav i tillatelsen om resipientovervåking etter vannforskriften. Kommunen skal overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i berørte vannforekomster og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømål ikke nås, jfr. vannforskriften §§ 4 og 18. Vurdering av resultatene fra resipientundersøkelser etter vannforskriften jf. 8.3 skal sendes Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført, som del av årsrapportering jf. punkt 11.2. Videre er det stilt krav om at alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø.

Nesbyen kommune har gjennomført resipientovervåking i 2024, men kommunen har ikke levert rapport fra overvåkingen eller lagt inn overvåkingsdataene i Vannmiljø innen fristen på 1. mars. Dette er et avvik.

Kommunen har bedt om utsatt frist til 1. juni for levering av overvåkingsrapport, og utsatt frist til 1. august for innrapportering av data til Vannmiljø. Statsforvalteren forutsetter at kommunen leverer årsrapport og overvåkingsdata innen disse fristene.

Konklusjon

Nesbyen kommune har alvorlig avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2024. Dette skyldes gjentakende brudd på fosforrensekravet og sekundærrensekravet.

Kommunen har også avvik fra prøvetakingskravet i tillatelsen, da det ikke er tatt tilstrekkelig antall prøver i rapporteringsåret.

Så lenge Nesbyen avløpsrenseanlegg i Nesbyen kommune ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Vi tar med dette egenkontrollrapporten og årsrapporten for 2024 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2025. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr på 5 200 kroner for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Nesbyen kommune v/kommunedirektør Bente Rudrud Herdlevær